

Како да се оженим?

Пише: Владислав Ђорђевић
субота, 18 новембар 2017 23:55



Из године у годину расте број неожењених мушкараца. Како се они осећају? Какве су опште социјалне последице те чињенице? Овај оглед покушава да пружи одговоре на та питања.

Има много разлога зашто расте број неожењених младића, а један од њих је тај што девојке имају склоност да одлазе из малих места и села, а младићи да у њима остају неожењени и бездетни.

1. Сеоски егзодус

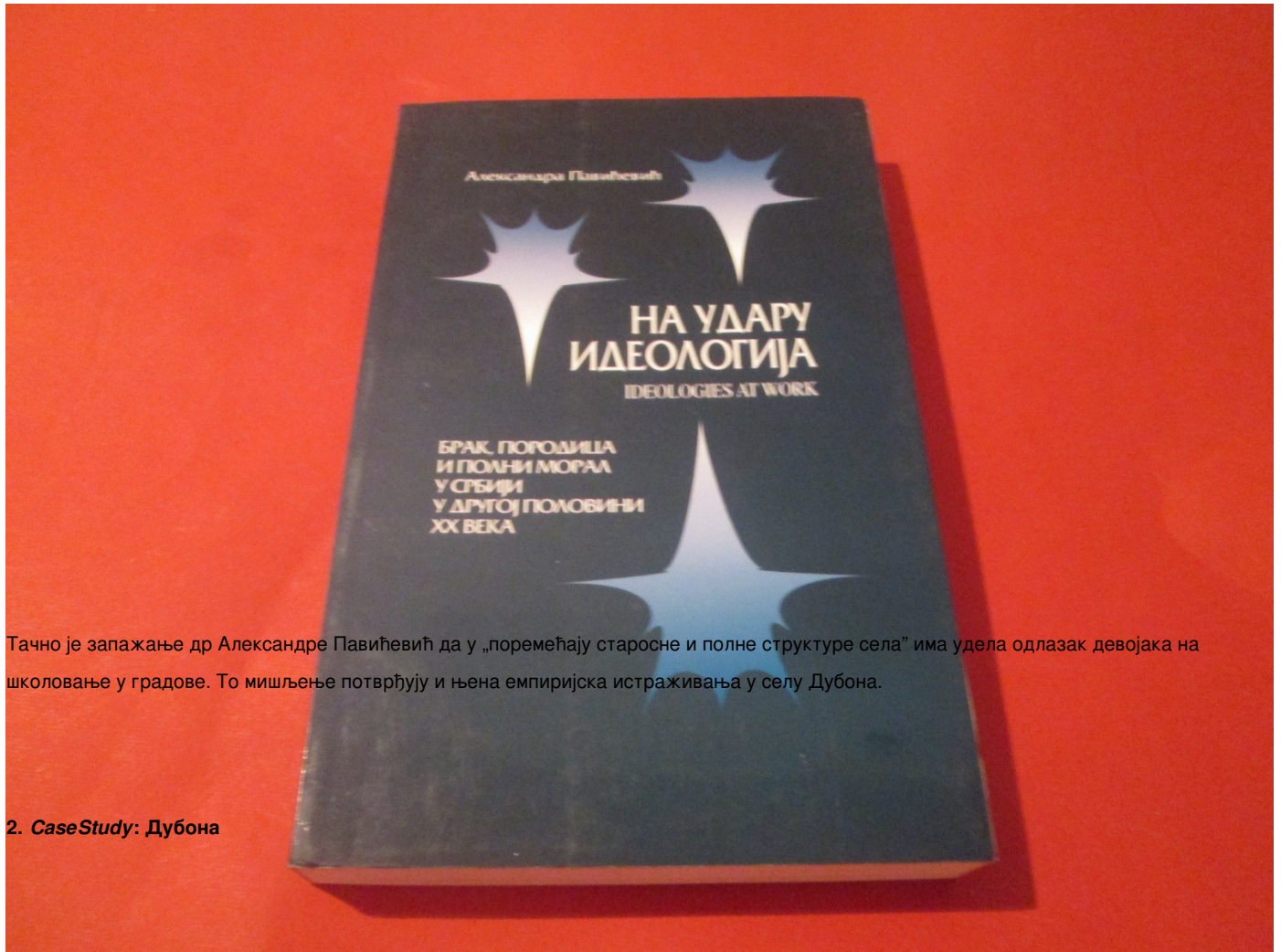
У антропологији већ дуже времена постоји сазнање да многи младићи остају неожењени и бездетни због одласка девојака у већа места. Непосредно после Другог светског рата тенденција је била да младићи из малих места и села одлазе да се школују у градове. Али сада је тенденција да на школовање у град одлазе двојке.

О тој појави етнолошкиња др Александра Павићевић из Етнографског института САНУ у књизи „На удару идеологија” (2006) пише: „Као да су нагло постали свесни тешког живота на селу, после Другог светског рата већина родитеља је желела да школује своју децу, управо да би их поштедела муке земљорадничког занимања. Првенствено су се школовала мушка деца, док је у новије време ова тенденција почела да узима супротан смер, са епилогом још погубнијим од раније праксе. Наиме, иако је школовање генерално стимулисало напуштање пољопривреде и села, у времену када су се примарно школовала мушка деца, рурални егзодус још није био у пуном јеку. Школовање се често сводило на стицање основног образовања, тако да је изванредан број 'школованих' ипак

Како да се оженим?

Пише: Владислав Ђорђевић
субота, 18 новембар 2017 23:55

остајао на селу. Школовање женске деце се међутим, у новије време јавља као неприкосновена обавеза родитеља, која се не завршава најнижим степеном образовања. Настављајући школовање у образовним установама другог и трећег степена, женска деца напуштају сеоску средину, дајући свој допринос поремећају старосне и полне структуре села.”^[1]



Тачно је запажање др Александре Павићевић да у „поремећају старосне и полне структуре села” има удела одлазак девојака на школовање у градове. То мишљење потврђују и њена емпиријска истраживања у селу Дубона.

2. Case Study: Дубона

У етнологији већ дуги низ година постоји сазнање да у малим местима и селима има више неожењених младића него неударних девојака. Теренска испитивања др Александре Павићевић потврдила су ту тезу. Она је забележила да младићи у шумадијском селу Дубона поздрављају идеју да девојке иницирају удварање. Тим поводом ауторка примећује: „Овакво размишљање постаје посебно занимљиво када се узме у обзир опсервација сеоског пароха који, као један од разлога постојања великог броја неожењених момака у селу, наводи управо страх савремених младића од неуспеха при удварању. И заиста, у читавој области већ неколико деценија постоји феномен 'продужене адолесценције', који се поглавито односи на мушку популацију између 25 и 40 година старости, у оквиру које се налази знатан број **неожењених младића** и људи. У време истраживања, у Дубони је било тридесетак оваквих случајева, а приближан број се наводи и за Влашку, Шепшин и Малу Иванчу. Број неударних девојака је занемарљив, што сугерише да је овај проблем првенствено проистекао из бројчане диспропорције мушког и женског становништва одређених узрасних групација у селу. Ова диспропорција, међутим, не почива на ређем рађању женске, у односу на мушку децу, него на интензивнијим брачним и професионалним миграцијама женског становништва у последњих двадесетак година двадесетог века, које се првенствено могу везати за већ поменути праксу чешћег школовања женске деце.”^[2]

Како да се оженим?

Пише: Владислав Ђорђевић
субота, 18 новембар 2017 23:55

Емпиријска истраживања потврђују постојање већег броја неожењених мушкараца у малим местима и селима, као и тезу да је то првенствено последица одласка девојака у град.

3. Др Александра Павићевић и Рада Дрезгић

Радовима др Александре Павићевић може се веровати. Она је мериторни научни радник. Чини се да је она у свом општем идеолошком опредељењу конзервативна. И социолошкиња Рада Дрезгић је мериторна научна радница. Но, она је у свом општем идеолошком приступу либерална. Без обзира на идеолошке разлике, теренска истраживања обе научнице недвосмислено указују на то да у малим местима и селима постоји велики број неожењених мушкараца. Због те диспропорције младићи осећају страх од удварања. То потврђује и понашање младића у Горњој Добрњи.

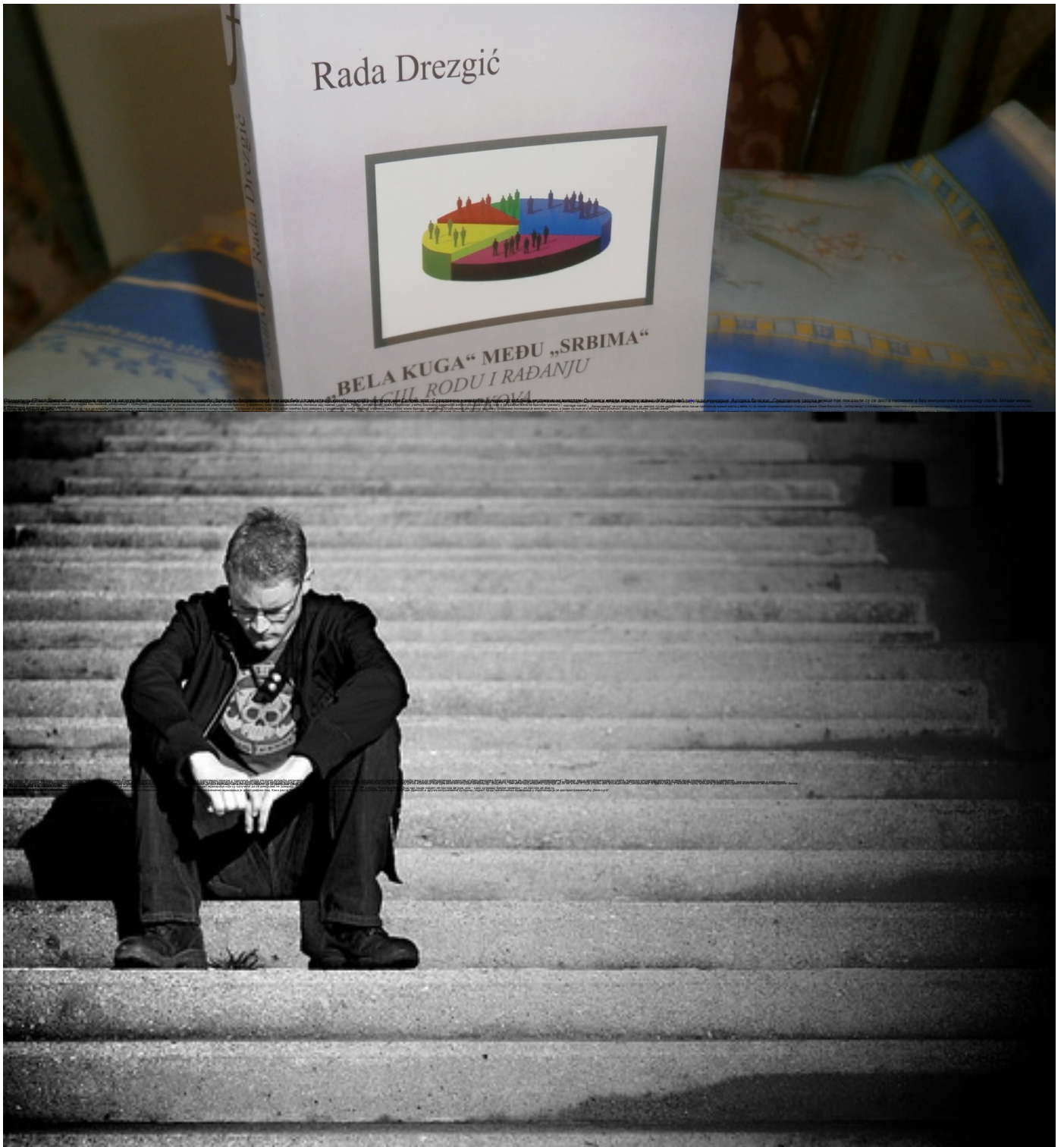
4. Case study: Горна Добрна

Социолошкиња Рада Дрезгић је у студији „Бела куга“ међу „Србима“ (2010) описала понашање неожењених младића у селу Горња Добрна у склопу акције организације „Сеоски праг“. Циљ „Сеоског прага“ био је да омогући неожењеним сеоским младићима да упознају девојке из Украјине. Рада Дрезгић је била очевидац тог сусрета. Оно што се догодило помало је изненадило и њу и организаторе. Забележила је: „Многе ствари су се окренуле наглавачке у односу на намере Сеоског прага.“¹⁴ Прво изненађење је било то да је иницијатива долазила од жена. Оне су биле те које су се колу прикључиле, а затим се распришле по кафани, започињући разговоре и иницирајући контакте. Тиме су Украјинке вишеструко прекршиле локална правила лепог понашања и родних норми. Неприкладност (непримерност) женске иницијативе у хетеросексуалној комуникацији је свакако једна од њих. Ове жене које су биле доведене да би спасле руралну мушкост – за коју се веровало да је угрожена тиме што српске жене одбијају да се удају за сеоске момке – ту исту мушкост су на забави угрозиле али на супротан начин: оне су сеоским момцима одузеле привилегију бирања и иницирања контакта. Украјинке су одлучиле да бирају.”

14

Како да се оженим?

Пише: Владислав Ђорђевић
субота, 18 новембар 2017 23:55



Како да се оженим?

Пише: Владислав Ђорђевић
субота, 18 новембар 2017 23:55

